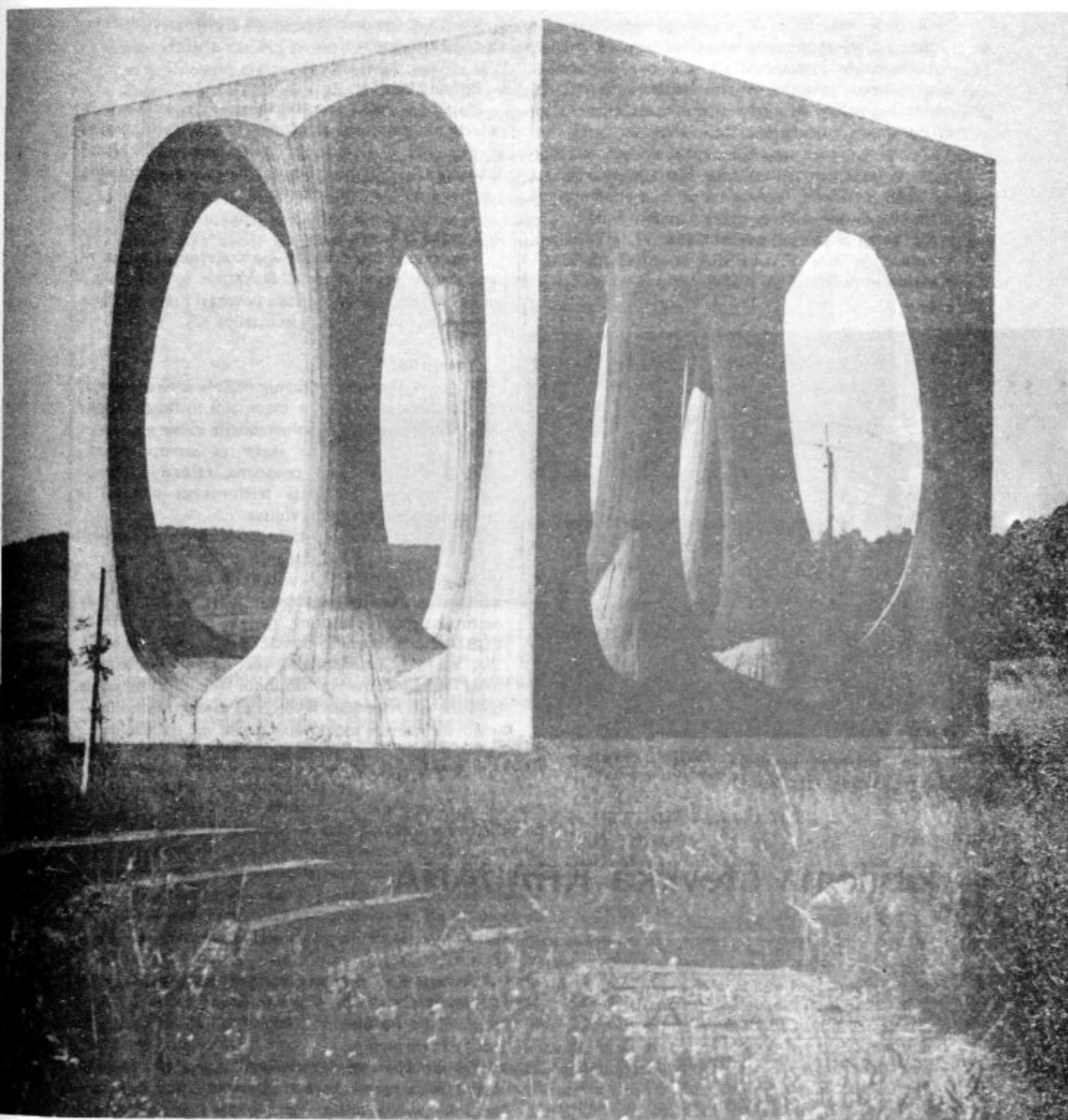

4. JULIJ – DAN BORCA
Počastimo spomin vseh,
ki so padli za svobodo

7. maj – krajevni praznik Ilirske Bistrice

Leta 1945

V noči med 6. in 7. majem so sedeli v hiši v Gubčevi ulici predstavniki ljudstva – partizani IV. armade, na drugi strani pa visoki oficirji 97. armadnega korpusa nemške vojske. Vdalo se je 16.000 nemških vojakov. Svoboda je stopila na ulice. OF je bila na pragu nove epohe.

7. maj je praznik naše KS. Tega dne se bomo vedno s ponosom spominjali. Ilirska Bistrica je dočkala svobodo porušena, vendar enotna v hotenjih za utrjevanje ljudske oblasti, za obnovo domovine.

Skromni potencial gospodarstva je bil negiben. Porušena je bila FALLERSA, porušen rudnik v Kosezah in poškodovani manjši industrijski obrati ter žage.

Delavski razred je prijel za delo in z veliko požrtvovalnostjo ter odrekanjem gradil nove objekte, zaganjal mrtve stroje.

Povojna leta

Majski praznik smo praznovali s povorkami in delavskimi manifestacijami, ob zagonu novih obratov in objektov v Lesonitu, Tovarni organskih kislin, Transportu, s kompleksnim razreševanjem vseh nalog v trgovini, šolstvu, zdravstvu itd.

7. maj 1978

Tega dne je bila svečana seja Krajevne skupnosti in proglašen krajevni praznik. Nakazane so bile dolgoročne naloge za razvoj mesta v povezavi z gospodarsko rastjo delovnih organizacij in ostalimi KS.

7. maj 1981

Krajevna skupnost združuje najširše interese krajanov in usmerja akcije za materialni in družbenopolitični razvoj mesta. Najpomembnejše točke v prizadevanjih za lepši jutri so akcije za samoprispevek, sprejem srednjeročnega programa, reševanje komunalnih vprašanj, izgradnja telefonskega omrežja v mestu in priprave na nove volitve.

Svečano obeležje ob letošnjem krajevnem prazniku je bilo tradicionalno sračanje s KS Viškovo, popestreno z bogatim kulturnim in športnim programom. Tako je na osrednji proslavi v Domu JLA nastopilo več recitatorjev, mešani pevski zbor HALUBJAN iz Viškova in domači pevski zbor DRAGOTIN KETTE. Tradicionalne vezi med dvema krajevnima skupnostima iz različnih republik utrjujejo bistvene sestavine naše revolucije, vnašajo vedno nove in nove dimenzije sodelovanja na vse več področjih.

Nastop mešanega pevskega zbora HALUBJAN iz Viškova s skupino recitatorjev

Jubilejna številka KRAJANA

Številka, ki je pred vami, pomeni že kar nekaj mali jubilej. Ta je namreč že peta številka našega glasila – prva številka je izšla skoraj natanko pred letom dni in je bila, kot se spomnite, še ciklostirana.

Za tako kratko obdobje beležimo torej kar precejšen napredek; sedanja oblika in vsebina glasila sta v marsičem boljši in tudi tehnično bolj izpopolnjeni. Za skupino ljudi, ki glasilo ureja, zbira in piše prispevke, je to pomenilo sicer veliko zavzetega dela. Pa je bilo vredno poskusiti.

Ugotavljamo, da se glasilo uveljavlja, da ga zdaj že marsikateri krajan z veseljem pričaka, da bi, čeprav z rahlo zakasnitvijo, zvedel informacijo, ki bi sicer

ostala neopazna. To pa je tudi glavni namen našega pisanja.

Še naprej se torej priporočamo za vaše prispevke (naslovite jih kar na Krajevno skupnost Ilirska Bistrica). Tako bo glasilo KRAJAN še v nadalje ostalo naše skupno glasilo.

Ob jubilejni številki bi se radi zahvaliti tudi vsem tistim, ki so nam kakorkoli pomagali, vsem krajanom pa smo seveda dolžni zahvalo predvsem za zvesto branje.

UREDNIŠKI ODBOR

88 dreves za tovariša Tita

Ideja saditve dreves v spomin na 88 let tovariša Tita se je porodila dne 25. maja 1980 v rojstnem kraju maršala Tita v Kumrovcu. Posadili so „Alejo osemindesetih rdečih hrastov za tovariša Tita“. Akcije so se udeležili prebivalci Hrvaškega Zagorja in občine Zagreba. Vsi so bili globoko ganjeni ob izgubi velikega sina nove Jugoslavije, prežeti in odločeni nadaljevati delo ljubljenega predsednika.

Osemindeset let življenske poti predsednika, simbolično označenih v drevoredu, ki povezuje Staro selo z rojstno hišo in bivališčem, kjer je stanoval tovariš Tito kadar je obiskal Kumrovec, je dala idejo, da se take akcije izvedejo tudi v drugih krajih naše domovine.

truda in dobre volje, saj 176 jamic dimenzij 50 x 50 cm in 264 jamic dimenzij 30 x 30 cm zahteva precej fizičnega napora.

Za Hrib svobode lahko rečemo vnaprej, da bo posebno izrazita „Titova aleja“ (88 dreves jerebik). Uresničitev zamisli je omogočil samoupravni sporazum o sofinanciranju akcije „88 dreves za tovariša Tita“, sklenjen med radioklubom „Snežnik“, Občinsko Zvezo tabornikov, Planinskim društvom, Krajevno skupnostjo in Hortikulturnim društvom „Vrtnica“.

Pri akciji so sodelovali in jo finančno podprli Lesonit, Plama Podgrad, Tovarna organskih kislin, HMEZAD, TOZD Ilirska Bistrica in DOM JLA Ilirska Bistrica.

Odveč bi bilo prikazovati pomen take akcije za izboljšanje življenjskega okolja naše širše in ožje domovine. Memorialnemu pomenu akcije je potrebno dodati tudi splošen pomen z vnašanjem zelenja v naša mesta in naselja, to je v naše življensko okolje.

Zadnje čase smo vnašanje zelenih pasov in zelenih gajev v mesta, okolico tovarniških objektov in vzdolž prometnih žil, sila zanemarili.

Pozivu Zveze društev in organizacij za varstvo okolja v Sloveniji se je odzvalo tudi Hortikulturno društvo „Vrtnica“ Ilirska Bistrica. Z akcijo naj bi spremenili Hrib svobode, ki je do včeraj predstavljal puščobno in neurejeno podobo, v lep park. S posaditvijo 88 jerebik, 88 brez, 88 smrek, 88 borov in 88 macesnov ter nekaj lip in parkovnih grmičkov sta bila osnovana Titova aleja (drevored jerebik) in Titov gaj (brezov gaj), medtem ko so bili na severozahodnem pobočju Hriba svobode, ki gravitira na Tovarno organskih kislin, posajeni zaščitni pasovi z borom, smreko in macesnom.

Akcija v Ilirski Bistrici se ni omejila samo na saditev 88 dreves, marveč smo posadili tudi več različnih drevesnih vrst — vsake po 88.

Da je v Ilirski Bistrici akcija v taki razsežnosti tudi uspela, gre zahvala v veliki meri pripadnikom JLA iz Il. Bistrice. Za izkop jamic, potrebnih za posaditev tako velikega števila dreves, je bilo potrebno mnogo

Za nabavo drevnin in grmovnic, za delo in parkovno urejevanje so bila vložena naslednja sredstva:

1. Hortikulturno društvo „Vrtnica“	72.080,00 din
2. Lesonit Il. Bistrica	79.740,00 din
3. Plama Podgrad	80.470,00 din
4. Tovarna organskih kislin Il. Bistrica	18.720,00 din
5. HMEZAD kmetijstvo, TOZD Il. Bistrica	2.530,00 din
6. DOM JLA, Ilirska Bistrica	12.680,00 din
SKUPAJ:	266.220,00 din

Podjetji LESONIT in PLAMA Podgrad sta zagotovili, da bosta letošnjo jesen (oktober–november) nadaljevali z ozelenitvijo in hortikulturno ureditvijo okoli tovarniških objektov. Tovarna organskih kislin pa namerava izvesti sanacijske ozelenitve v Globovniku in spopolniti že začete zaščitne pasove okoli tovarniških objektov. Prav tako so Krajevne skupnosti območja občine Ilirska Bistrica obljubile, da bodo letošnjo jesen posadile drevje v obliki drevoredov ali gajev v počastitev spomina tovariša Tita.

Z uresnitvijo navedenih zamisli bo trajno in najlepše počaščen spomin na tovariša Tita.

Kindler Viljem

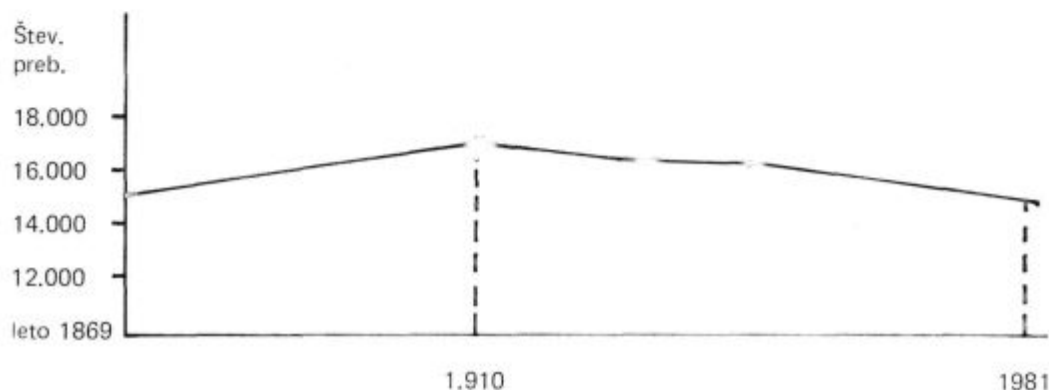
Popisi prebivalstva od 1896 do 1981

Vsekakor nam rezultati popisov prebivalstva prikazuje marsikateri zanimivi podatek. Gibanje števila prebivalcev oziroma naseljenost določenega kraja je odraz političnega in družbenoekonomskega stanja.

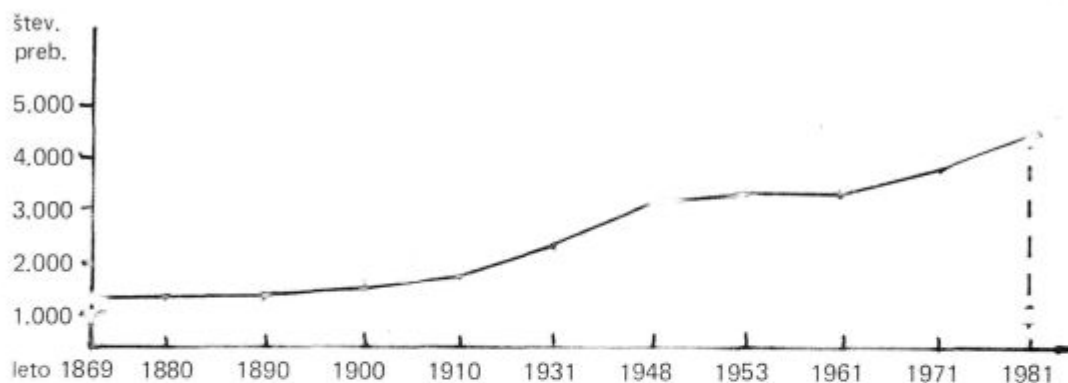
Prvi uradni popis v našem mestu oziroma občini je bil že leta 1869, zadnji pa letos. Skozi to dobo so se vrstili vzponi in padci števila prebivalstva našega kraja. Značilen je podatek, da sicer mesto Il. Bistrica

pridobiva na številu prebivalcev, da pa ostali kraji občine oziroma cela občina padajo po številu že od leta 1910, ko jih je bilo v občini največ in sicer 17.608. Ob letošnjem popisu je imela občina 14.938 prebivalcev, kar je najmanj v obdobju po letu 1869. Opazen je trend odhajanja ljudi iz vasi v mesta. Tako je imelo mesto leta 1869 le 8,9 % vseh prebivalcev, v letošnjem letu pa jih v mestu živi 4.710 oz. 31,5 %.

Leto	1869	1880	1890	1900	1910	1931	1948	1953	1961	1971	1981
Obč.											
Il. Bist.	14.957	15.731	16.209	16.798	17.733	17.608	17.325	17.344	15.762	15.158	14.938
Mesto											
Il. Bist.	1.308	1.318	1.311	1.455	1.700	2.172	3.374	3.637	3.720	4.190	4.710

GRAFIKON ŠTEVILA PREBIVALSTVA OBČINE ILIRSKA BISTRICA

GRAFIKON ŠTEVILA PREBIVALSTVA MESTA ILIRSKA BISTRICE

Skladno z naraščanjem števila prebivalstva je kraj dobival tudi pomembne objekte družbenega pomena. Vsaka nova pridobitev je dala še močnejši impus naseljenosti kraja. Tako je bila prva šola ustanovljena v našem kraju že leta 1814. Leta 1888 je bila ustanovljena osemrazredna dekliška šola, ki je imela priključen v letih pred 1943 tudi trgovski tečaj. Prvi preprost vodovod je dobilo naše mesto leta 1900. Ta vodovod je zadoščal potrebam prebivalcev vse do leta 1930, ko

so zgradili novega z rezervoarjem in črpalkami. Na področju izobraževanja je bila velika pridobitev nova osnovna šola D. Kette, zgrajena leta 1963. V novi šoli je domoval eno leto tudi prvi razred srednje šole – gimnazije. Žal so morali dijaki potem nadaljevati šolanje izven domačega kraja. Verjetno je eden od vzrokov padanja števila prebivalcev v zadnjem času tudi ta, da naš kraj nima nobenega oddelka srednje šole. Mladi ljudje odhajajo na šolanje v druge kraje.

zgubijo pristen stik z domačim okoljem in potem ne traja dolgo, ko dokončno zapustijo domači kraj. Sedaj gradimo novo šolo v Rozmanovi ulici, ki bo prinesla nove možnosti izobraževanja v več pogledih, predvsem

celodnevno šolo. Morda se bo uresničil tudi dolgoletni sen mnogih staršev, da bi naše mesto dobilo kakšen oddelek srednje šole, kar bi gotovo občutno pospešilo razvoj našega kraja, ki ga vsi cenimo in ga imamo radi.

Število prebivalstva na vasi pada

Rezultati letošnjega aprilskega popisa so lahko zaskrbljujoči, vsaj kar se tiče števila prebivalcev posameznih KS v naši občini. Dejstvo je, da kljub napredku, ki prihaja v naše kraje, število prebivalcev še nadalje pada in se nadaljuje odseljevanje ljudi iz manj razvitih predelov.

V SRS je imelo letos pet občin manj prebivalcev kot ob popisu leta 1971. Najslabši rezultat oz. padec števila prebivalcev je dosegla občina Tolmin, takoj za njim pa je Il. Bistrica. Občina Il. Bistrica je imela leta 1971 15.158 prebivalcev, letos pa 14.938 torej 220 manj. Bolj zaskrbljujoči so podatki po posameznih KS, saj se skoraj v vseh zmanjšuje število prebivalcev. Povečanje števila prebivalcev beležimo le v KS Ilirska Bistrica in KS Vrbovo.

Gibanje prebivalstva po Krajevnih skupnostih

Krajevna skupnost	1961	1971	1981
1. Il. Bistrica — mesto	3.720	4.190	4.710
2. Dol. Zemon	592	567	563
3. Dol. Bitnja	356	316	283
4. Harije	572	546	490
5. /Hrušica	364	350	298
6. Jelšane	828	739	661
7. Knežak	1.500	1.413	1.321

8. Koseze	905	793	752
9. Kuteževo	541	477	448
10. Novokračine	493	442	373
11. Ostrožno brdo	211	167	140
12. Podgrad	1.063	975	971
13. Pregarje	814	638	563
14. Prem	611	486	414
15. Rečica	603	580	556
16. Starod	218	168	137
17. Šembije	278	246	232
18. Topolc	571	527	490
19. Vrbovo	850	837	842
20. Zabiče	672	701	694

Ob pregledu tabele je razvidno, da je najbolj občuten padec v predelu Brkinov, kjer se še niso uspeli dvigniti iz gospodarske nerazvitosti. Zlasti temu predelu bo potrebno zagotoviti širšo družbeno pomoč, če hočemo zaustaviti nadaljnjo stagnacijo. To si pa tudi nedvomno zaslužijo, saj so med NOB nosili težko breme in prispevali neprecenljiv delež pri osvoboditvi domovine.

VIR: Krajevni leksikon
Slovenije

Avgusta začetek izgradnje telefonskega omrežja

Začetek gradbenih del pri izgradnji telefonskega omrežja je tik pred durmi. Po precej zapletenih pogajanjih s PTT in z lastniki zemljišč, ki so dali soglasje za polaganje kablov preko svojih parcel, se te dni dokončno ureja vsa potrebna tehnična dokumentacija. Potrebno je bilo zbrati kup soglasij, med drugim tudi TOZD Elektro Sežana in KGP Il. Bistrica, ki so dali tudi pogoje za soglasje. Gre namreč za pogoje križanja oz. odmika od njihovih vodov.

Po vseh obravnavah in razgovorih v KS smo se dokončno odločili o obsegu in vrednosti del. Telefonsko omrežje se bo napeljalo dosedaj navedenim območjem oz. občanom, ki so vplačili prvi obrok, to je 6.000 din. Da bi se izognili morebitnim podražitvam, je Krajevna skupnost že nakazala 1.000.000 din namensko za nabavo materiala, predvsem kablov. To je bil del denarja, ki ga je KS zbrala od občanov, ko so vplačali prvi obrok. Trenutno je vplačalo prvi obrok 270 občanov. Celotni program je ovrednoten na 5,2 milijona din. Finančni predračun zbiranja sredstev pa je takle:

Prispevek občanov — 1. obrok	1.620.000 din
Samoupravna kom. interesna skupn.	500.000 din
Krajevna skupnost	460.000 din
OZD	1.000.000 din
Prispevek občanov — 2. obrok	1.620.000 din
Skupaj	5.200.000 din

Podatki kažejo, da je nekoliko manjši delež občanov, saj smo imeli po prvotnih prijavah zbranih 300 občanov. Po dosedanjih razgovorih s posameznimi OZD je upati, da nam bodo pomagale pri tej izgradnji. Do 15. julija, ko moramo nakazati izvajalcu drugi obrok, 1,85 milijona din, pričakujemo tudi delež OZD. Omeniti velja, da so na svoje sodelovanje pristali že LESONIT, TOK in KGP.

Po pogodbi bi se fizična dela izgradnje začela po 20. avgustu. Predvidevamo, da bi začeli s kopanjem kanalov za telefonski kabel na tistih območjih, kjer ne bi bilo vrtov, tako, da ne bi delali škode na pridelkih. Na urejenih vrtovih bi začeli z deli šele, ko bi bili vsi pridelki pospravljeni, to se pravi približno zadnje dni septembra.

Krajevna skupnost mora po pogodbi plačati zadnji obrok za izgradnjo omrežja izvajalcu do 16. septembra. Vsi občani naj bi tako od 1. do 15. septembra plačali še 2. obrok, 6.000 din. Vse občane bomo na ustrezen način obvestili o začetku zbiranja drugega obroka. Nato ne bi občani imeli več nobenih finančnih obveznosti do KS oz. PTT, razen občanov, ki stanujejo v individualnih hišah in si napeljujejo kabel do stanovanja na svoje stroške.

V doseganji težki ekonomski situaciji upamo na ustrezno razumevanje delovnih organizacij. Zavedamo se, da teža stabilizacije čedalje bolj pritiska, toda s skupnimi močmi bomo izvršili tudi to dokaj zahtevno nalogo.

Po informacijah iz podjetja PTT promet Koper začne rekonstrukcija telefonske centrale konec avgusta. Po pogodbi naj bi bila dela končana do konca tega leta, a že sedaj kaže, da bo ta rok prekoračen. Do konca tega leta moramo zgraditi omrežje in nato počakati, da bo v začetku naslednjega leta povečana kapaciteta centrale za 600 priključkov. Nato bi sledil priključek priključka za vse zainteresirane občane. Prepričani smo, da bo po večletni stiski in nerazvitosti našega kraja glede telefonskih priključkov na prelovalca dokončno le zazvonil telefon.

SVET KS

Srečanje s športniki KS Viškovo

Pomerili so se balinarji...

V počastitev krajevnega praznika II. Bistrice tri dneva zmage so se 9. maja srečale ekipe športnikov iz pobratene KS Viškovo in domačinov. Vsa srečanja so potekala v dobrem in prijateljskem vzdušju, saj glavni namen ni bil zgolj rezultat, marveč spoznavanje in tkanje medsebojnih prijateljskih vezi. Športniki so se pomerili v več ekipnih športih in sicer v nogometu, balinanju, namiznem tenisu, šahu in tresetu.

NOGOMET

V zelo zanimivi tekmi, kjer so gledalci videli več lepih golov, so zmagali domačini z rezultatom 5:4. Tekma je bila vseskozi borbena in napeta, pa tudi izenačena. Zmagoviti zadetek so domačini dosegli v zadnji minuti igre in tako osvojili pokal. Omeniti velja, da so domačini igrali v prvem polčasu kot selekcija nogometašev občinske lige, v drugem polčasu pa ekipa TRANSPORTA.

BALINANJE

V športnem parku Nade Žagar so se pomerili balinarji.

Nastopili sta dve ekipi iz Viškova in dve ekipi domačinov. Domače barve sta zastopali ekipi PLANINC in SNEŽNIK. V borbah, ki so trajale ves dan, so se najbolj izkazali balinarji kluba PLANINC, ki so osvojili prvo mesto in pokal.

Končni vrstni red:

1. PLANINC
2. VIŠKOVO 1
3. VIŠKOVO 2
4. SNEŽNIK

... in nogometaši

NAMIZNI TENIS

V domu JLA sta se pomerili dve ekipi gostov in domačinov. To je bil dvoboj starih znancev, saj za obe ekipe nastopajo tekmovalci že od začetka srečanj obeh KS. Zmagali so domačini z rezultatom 5:0.

SAH

Dvoboj je bil odigran v šahovski sobi doma JLA. Tekmovalci so nastopili na 9 deskah. Tekma je bila vseskozi izenačena in napeta. Odločilne točke k skupni zmagi domačinov 5:4 pa sta prispevala prav najmlajša — oba še pionirja — Javornik Robert in Raspor Gregor.

TRESETE

Igralci kart so se pomerili v hotelu LOVEC. Tekmo so zlahka dobili gostje iz VIŠKOVA, ker jim domačini niso bili enakovreden nasprotnik. Očitno so se domači igralci premalo „pripravili“ za dvoboj.

Po zaključku zanimivih tekmovalj so se vsi udeleženci zbrali na osrednji proslavi v dvorani doma JLA. Po proslavi je bilo tovariško srečanje, kjer se je pozno noč sklepalo novo in utrjevalo staro prijateljstvo. To pa je bil tudi glavni namen srečanja, da se ljudje dveh KS iz različnih republik sestanejo in še trdneje povežejo.

Ob slovesu pri avtobusu pa je bilo slišati iz ust vseh udeležencev: „Na svidenje 1982 v Viškovo“. T. Z.

Proslava 25-letnice občinske gasilske zveze

Ob letošnjem praznovanju 40-letnice vstaje jugoslovanskih narodov in 40-letnice ustanovitve OF praznuje tudi občinska gasilska zveza II. Bistrica svojo 25-letnico obstoja in dela. Ob tej priliki je priredila 14. 6. 1981 veliko slovesnost. Praznovanje je združila s pobratenjem z Vatrogasnim savezom Opatija in razvitjem praporja, kar je še posebno prispevalo k slovesnosti praznovanja srebrnega jubileja zveze.

Slavnostni seji v domu JLA je prisostvovalo nad 150 vabljenih; med njimi so bili predstavniki DPO in DPS obeh pobratenih občin, predsednika skupščin in izvršnih svetov, predstavnik republiške gasilske zveze, predstavniki OZD, sosednjih občinskih gasilskih zvez, JLA, vseh društev pobratenih občin, Gasilska brigada Reka in še drugi. Na seji sta se svečano pobratili Občinska gasilska zveza II. Bistrica in Vatrogasni savez Opatija.

Podpis listin o pobratenju OGZ Ilirska Bistrica z Vatrogasnim savezom Opatija

Sodelovanje med gasilci Opatije in II. Bistrice je že zelo staro in tradicionalno. Te vezi so posebno vzpostavljene med Gasilskim društvom II. Bistrica in Dobrovoljnim društvom Opatija, saj sta bili ustanovljeni istega, 1886. leta. Tako se je pri obeh zvezah porodila želja po pobratenju. To pa je tudi eden izmed osnovnih smotrov gasilske organizacije: krepitev bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov. Listino o pobratenju sta podpisala oba predsednika zvez, ki sta izrazila željo, da bi ta podpis le še bolj utrdil dosedanje sodelovanje in pomoč pri izvajanju preventivne dejavnosti, gašenju požarov in reševanju ob elementarnih nesrečah. Občinska gasilska zveza je ob 25-letnici uvedla podeljevanje plaket članom gasilskih organizacij, gasilskim organizacijam in drugim posameznikom ter organizacijam kot priznanje za posebne

zasluge pri organizaciji in razvoju gasilstva v občini. Plaketo je prejelo 31 dobitnikov. Poleg tega pa je upravni odbor Občinske GZ sklenil, da se ob tej slovesnosti podelijo jubilejne zlate značke posameznikom in organizacijam za zasluge pri organizaciji in razvoju gasilstva v občini.

Slavnostno sejo je spremljal kulturni program. Sodelovala sta mešani pevski zbor DVD Opatija in mešani pevski zbor KS Harije. Po slavnostni seji je sledila parada gasilcev, gasilk, pionirjev, mladincev, enot CZ, pripadnikov JLA, gasilskih vozil in godbe na pihala. Slavnostni govor na tribuni pred osnovno šolo D. Kette je imel pokrovitelj proslave, predsednik skupščine Brozina Bojan, ki je med drugim poudaril pomen gasilstva v današnjem času, saj v okviru svojih rednih aktivnosti razvijajo in ohranjajo tradicije iz revolucionarne preteklosti naših narodov in s svojo redno dejavnostjo prispevajo k usposabljanju članstva za potrebe splošnega ljudskega odpora in družbene vemozaščite.

Sledil je govor predsednika Občinske gasilske zveze Muha Adolfa, ki je podal zgodovinski razvoj zveze, nato pa so svečano razvili prapor Občinske gasilske zveze, na katerega je pripelo 26 darovalcev spominske trakove. Po končani proslavi so bile velike gasilske reševalne vaje s predpostavko, da gori osnovna šola. Reševanje učencev iz zgornjih prostorov je bilo izvedeno s hidravličnimi lestvami, vrvmi in drsalnim prtom. Vajo so izvedla gasilska društva Občinske gasilske zveze II. Bistrica, Gasilska brigada Opatija in Rijeka.

Pokrovitelj proslave tov. Brozina Bojan razvija prapor Občinske gasilske zveze

Pionirji GD Il. Bistrica so izvedli gašenje lahko-vnetljivih tekočin in gum z aparati S6 in brentačami.

Gasilska brigada Opatija je izvedla reševanje pono-srečnica iz karamboliranega vozila ter gašenje z lahko peno. Ženska ekipa iz DVD INLES Jušiči pa je izvedla hitrostno vajo v postavljanju cevi. Ob proslavi so člani društev Občinske gasilske zveze Il. Bistrica pripravili lepo gasilsko razstavo v domu JLA, kjer je bil prikazan

nastanek in razvoj vseh društev ter delo in akcije Občinske gasilske zveze Il. Bistrica ter Vatrogasnog saveza Opatija.

V popoldanskem času je v počastitev slovesnosti OGZ godba na pihala iz Lovrana priredila enourni koncert na Titovem trgu v Il. Bistrici.

Rozman Boža

Kronika občinske gasilske zveze ILIRSKA BISTRICA

Občinska gasilska zveza Ilirska Bistrica že 25 let združuje in koordinira dejavnosti gasilskih društev naše občine. Na sekretariatu za notranje zadeve je registrirana z dnem 15. 2. 1956, ustanovni občni zbor pa je imela 25. 8. 1955. Poudariti je potrebno, da so bila društva v občini povezana že od leta 1949 v tedanji Okrajni gasilski zvezi. To so bila gasilsko društvo Ilirska Bistrica, ustanovljeno že leta 1886, GD Knežak iz leta 1910, Jelšane iz leta 1912 in nato ostala društva, Prem, Podgrad, Bač, Koritnice ter industrijsko gasilsko društvo Lesonit. Po statističnih poročilih iz leta 1960 je bilo v zvezi 235 članov od tega 122 članov, 22 članic in 56 pionirjev. Po letu 1960 je pričelo upadanje članstva zaradi zaposlovanja članov v industriji in odseljevanja. Toda kljub takratni krizi je Občinska gasilska zveza nosilec in koordinator gasilstva. Pridobivala je nove člane, skrbela je za vzgojo in izobraževanje ter za tehnično opremljenost društev.

Z ustanovitvijo Občinskega gasilskega sklada pri SO Il. Bistrica se je nekoliko izboljšalo financiranje požarnega varstva. Sredstva so zadoščala le za minimalno vzdrževanje gasilske opreme in za osebnih dohodke dveh zaposlenih poklicnih gasilcev.

Skratka, za širjenje materialne baze, ki je podlaga za normalno delo, ni bilo nikoli dovolj sredstev.

V letu 1974 je Občinska gasilska zveza svoje delo reorganizirala in ustanovila štab odreda za operativne naloge, komisijo za izobraževanje in komisijo za propagando in publicistiko. Leta 1976 je prineslo v gasilsko dejavnost precej sprememb. Sprejet je bil zakon o združenem delu. Uresničevati so se začela določila sistema o družbeni samozaščiti in SLO, s katerimi se podružablja celotno področje zaščite države in v kateri ima ravno gasilska organizacija eno vidnih vlog. Sprejet je bil zakon o varstvu pred požarom, na podlagi katerega so se naši delovni ljudje in občani opredelili, da preko svobodne menjave dela, torej z združevanjem sredstev v okviru SIS za požarno varnost zagotove osnovne pogoje za delo celotne dejavnosti požarnega varstva. Finančna sredstva so poleg požrtvovalnosti in prostovoljnosti članstva gasilskih organizacij eden od zelo važnih činiteljev za dobro in uspešno delo. Danes je v Občinski gasilski zvezi združenih 5 GD in 4 industrijska gasilska društva (Il. Bistrica, Knežak, Koritnice, Podgrad, Jelšane in IGD Lesonit, Javor-Bač, Plama, Transport). Zveza šteje okrog 700 članov.

Konjska vprega iz leta 1902. Na vozu je vgrajena ročna črpalka.

Gasilsko vozilo FIAT, izdelano leta 1929

Pomembni za bodočo rast gasilstva so gasilski KROŽKI, ki delujejo na šolah Il. Bistrica, Knežak, Kuteževu in Jelšane. Pomembna skrb Občinske gasilske zveze je bila tudi skrb za sodobno opremljanje, saj je v začetku celotno gasilstvo razpolagalo z zelo skromno opremo in voznim parkom.

Danes je materialna osnova gasilstva v občini povsem drugačna, saj razpolaga z 12 gasilskimi vozili, z mnogimi motornimi brizgalkami in vso zaščitno opremo. Vsa društva razen Jelšane imajo gasilske domove. Neustrezen gasilski dom je v Il. Bistrici saj je v stavbi, stari skoraj 100 let. Glede na vedno večji razvoj občine in tehnike, s čimer se večajo nevarnosti, je gradnja novega gasilskega doma neodložljiva. Pri reševanju tega problema bo moralo sodelovati celotno prebivalstvo občine ter vse delovne organizacije. Za svoje dosedanje delo je Občinska gasilska zveza prejela

množa priznanja in pokale, med njimi občinsko priznanje OF, republiško odlikovanje in ob prazniku občine v tem letu občinsko plaketo in priznanje 4. linij za razvoj in krepitev gasilstva v občini. Vse to je obenem priznanje za plemenito in nesebično delo vseh članov gasil. organizacij v občini, od katerih se mnogi desetletja žrtvujejo za sočloveka v nesreči.

Uspehov pa ne bomo merili po številu naših intervencij, temveč po tem, da bi predvsem z našim preventivnim delovanjem in z vzgojo občanov dosegli,

da bi bilo intervencij čim manj.

Ob letošnjem jubileju bo nemara prav, če spomnimo tistih, ki so vodili zvezo. Kot predsednik so se zvrstili Čotar Josip, Mizgur Branko, Krega Slavoj, Gustinčič Anton in Muha Ado, kot poveljniki pa Čotar Josip, Jagodnik Alojz in Slavec Franc.

GD Il. Bistrica bo leta 1986 slavilo svojo 100-letnico. Upamo, da bomo pri slavo združili z otvoritvijo novega gasilskega doma.

Rozman Božo

Slovesno na Titovem vrhu

DAN MLADOSTI ДЕН НА МЛАДОСТА

TITOV VRH
ТИТОВ ВРХ 2747 m

Sar planina
Шар планина

MEMORIJALNI POHOD
PLANINARA

МЕМОРИЈАЛЕН ПОХОД
НА ПЛАНИНАРИТЕ

V ponedeljek, 25. maja zvečer, se je z letalom iz Skopja vrnila 38-članska skupina ilirskobistriških planincev, ki se je ob letošnjem Dnevu mladosti skupaj s 700 planinci iz vse Jugoslavije povzpela na 2.747 m visoki Titov vrh v masivu Šar planine v Makedoniji.

Planinsko društvo Ilirska Bistrica je na povabilo PD Ljuboten Tetovo — gostitelja in organizatorja tega vsejugoslovanskega planinskega podviga na tretji vrh naše domovine, prvič organiziralo tako številno od-

pravo na 1200 km oddaljeno pogorje Šar planine. Potovanje do izhodišča vzpona na Popovi šapki, z vlakom in avtobusi, je trajalo nepretrgoma 24 ur.

Sam vzpon je zahteval dobrih 11 ur hoje po širini visokogorskih pašniških planotah, mimo Karabunara, pod Malim Turčinom (2.702 m), prek številnih snežišč do Titovega vrha — gore, katerega obris nosi grb SR Makedonije in grb makedonske planinske zveze.

Vreme je bilo naklonjeno, čeprav sta planince nekaj časa spremljala vsiljivi dež in nenaden sneg.

Titov vrh, gora, ki se je do leta 1953 imenoval Golemi Turčin (Veliki Turčin), na katerem stoji znamenita okrogla kamnita zgradba opuščene meteorološke postaje, je pisano družbo planincev iz vse Jugoslavije pričakovala v soncu in z edinstvenim razgledom po vseh šarplaninskih vršacih.

Na prigodni slovesnosti so zbrano planinsko množico pozdravili predsednik planinske zveze Makedonije in predstavniki družbenopolitičnega življenja Tetova.

Najbrž se je s Titovega vrha prvič oglasila slovenska pesem iz tolških grl. Pa tudi brez „Tječe, tječe...“ nišlo. Navdušenje in zadovoljstvo nad doseženim ciljem se je mešalo z veseljem nad družnim podvigom številne planinske tovarišije.

Vzponi na Titov vrh ob vseh prihodnjih dnevih mladosti naj bi tudi v bodoče potrjevali privrženost planincev Jugoslavije temeljnemu življenjskim načelom naše mnogonarodne skupnosti in Titovi poti razvoja.

Organizator te izjemno uspele planinske prireditve je bilo PD Ljuboten Tetovo, ki je z udeležbo 53 planinskih društev iz vse domovine zbralo tudi planince pobratimskih planinskih društev iz PD Kamenjak, Rijeka, PD Subra Herceg Novi, PD Pobjeda Beograd in PD Ilirska Bistrica in tako znova potrdili vrednost zamisli, da tudi planinci v svojem vsakodnevem življenju in delu poglobljajo idejo bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti.

Pokrovitelj odprave planincev ilirskobistriškega planinskega društva, ki so se jim pridružili tudi nekateri planinci iz Kopra, Postojne in Pivke, je bila Obč. konferenca SZDL Ilirska Bistrica in tako dala odpravi še večji družbenopolitični poudarek.

Vsi udeleženci odprave so navdušeni nad potjo in še posebej nad množico novih iskrenih prijateljev, spletenih v tem enkratnem planinskem podvigu.

Vojko Čeligoj

V ILIRSKI BISTRICI PREVEČ ALI PREMALO KULTURE?

Na vprašanje, ali je preveč ali premalo kulture, bi lahko odgovorili z da ali ne, odvisno od vprašanega in njegovega odnosa do kulture, od tega, ali kulturo potrebuje in ali je kultura sestavni del njegovega načina življenja, ali kulture ne potrebuje, čeprav je kultura nepogrešljivi del vsestranske in polne osebnosti. Za prve je kulture vsekakor premalo, za druge preveč ali pa bi jo celo odpravili in resnično je preveliko število tistih, ki so jo odpravili iz svojega življenja ali pa se z njo še nikoli niso neposredno srečali.

Pa vrnimo se bolj določno k odgovoru na zastavljeno vprašanje. V prvih petih mesecih letošnjega leta je bilo v organizaciji kulturne skupnosti, doma JLA, kulturnih društev in nekaterih delovnih in družbenopolitičnih organizacij izvedenih okrog dvajset najrazličnejših kulturnih prireditev; razstav, gledaliških predstav, literarnih nastopov, koncertov. Nekaj teh prireditev je bilo na izjemni višini, bodisi zaradi izvajalcev, vsebine ali obojega. Nekatere so bile posebnega pomena za naše kraje, kot 4. mesec kulture, podelitev Kettejevih nagrad, izid prve številke zbornika Bistriški zapisi.

H kulturnemu življenju nekega kraja lahko odlo-

čilno prispeva število kulturnih društev in njihova aktivnost. V našem mestu obstaja pet kulturnih društev; pevski zbor Dragotin Kette, Primorsko nuzimatično društvo, Društvo za krajevno zgodovino in kulturo, Literarno društvo in Likovno društvo „France Pavlovec“, ki razen slednjega sorazmerno živahno deluje. Delo teh društev dopolnjujejo še skupine in posamezniki, ki se občasno pojavljajo z določeno kulturno aktivnostjo ali se pripravljajo, da bi se povezali v trdnejše skupine ali celo v društva. Od teh naj omenimo gledališke amaterje, oktet Lesonit, pihalni orkester glasbene šole, mladinski klub Trnovo.

Štejemo, da se z aktivnim delom v kulturi ali z organizacijskim delom v kulturi ukvarja okrog 300 ljudi. Preveč ali premalo? Vsekakor premalo, čeprav številka 300 ni tako majhna in je v primerjavi s kakšnim drugim krajem morda celo velika, a z njo nikakor ne smemo biti zadovoljni.

Takšna je bežna podoba naše kulture v tem trenutku in odgovori na zastavljeno vprašanje bodo še naprej različni, odvisno od našega odnosa do nje in do vsega tistega kar nam daje, kar pa prevečkrat tako nerazumljivo zavračamo.

I. S.

„EMONA ILIRIJA“ ILIRSKA BISTRICA — DANES

Stopnja razvitosti posameznih gospodarskih panog nedvomno daje ton skupne razvitosti nekega kraja ali območja. Ta ugotovitev vsekakor velja tudi za trgovsko in gostinsko dejavnost, ki je lahko pokazatelj prizadevanj in hotenj. Glavni nosilec trgovske in gostinske dejavnosti v občini Ilirska Bistrica je „Emona—Ilirija“, ki se tega zaveda in vse svoje sile usmerja v razširjanje in posodabljanje teh dejavnosti. V svojem 34-letnem obstoju je delovni kolektiv kljub težavnim pogojem poslovanja dosegel viden napredek.

„Emona—Ilirija“ je nenehno skrbela za skladen razvoj svojih glavnih dejavnosti, tako grosistične kot maloprodajne trgovske dejavnosti in gostinstva.

Skrb za sodobna skladišča

Za opravljanje grosistične dejavnosti je bilo v letu 1975 ter v letu 1981 zgrajenih skupno 3.300 m² sodobnih pokritih skladiščnih površin in preko 6.000 m² odprtih površin, kar je omogočilo uvedbo sodobnega regalnega skladiščenja in uporabo sodobne skladiščne tehnike pri manipulaciji blaga.

Gostinsko-turistična dejavnost

V zadnjem desetletnem obdobju je bil dosežen tudi nesporno velik korak pri posodabljanju gostinsko-turistične ponudbe, saj je bil v tem času zgrajen hotel "Turist" in posodobljen skoraj vsi ostali gostinski objekti. V tem mesecu bo zaključena rekonstrukcija kavarne „Park“, v kateri bo popestrjena ponudba tudi z restavracijskimi storitvami.

Maloprodajna mreža dobro razvita

Še posebno skrb je „Emona-Illirija“ v celotnem obdobju svojega obstoja posvečala nenehnemu razvoju maloprodajne trgovske mreže z željo, da bi bila čimbolj prilagojena povpraševanju in kupni moči potrošnikov. Sad teh prizadevanj je 40 maloprodajnih, večinoma sodobno urejenih poslovnih enot na območju občine Ilirska Bistrica, Postojna, Sežana, Opatja in Rijeka s skupno 6.900 m² prodajnih površin. S svojo maloprodajno mrežo realizira cca 68 % celotnega maloprodajnega prometa na območju občine Ilirska Bistrica. Ta splošno lahko ugotovimo, da je razvitost maloprodajne trgovske mreže na območju občine Ilirska Bistrica nad slovenskim povprečjem. Na območju občine Ilirska Bistrica namreč premoremo eno trgovino na vsakih 222 prebivalcev (v Sloveniji ena trgovina na 287 prebivalcev). Še posebno je

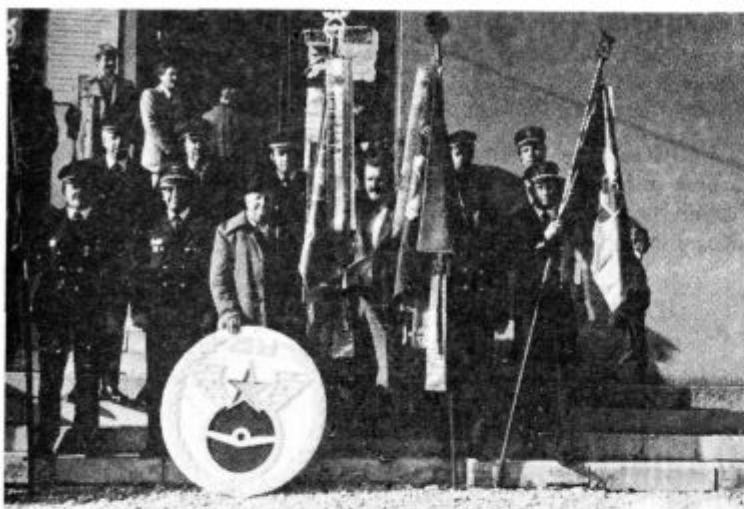
razvita maloprodajna mreža z živili in gospodinjstvi potrebnostmi, saj znaša prodajna površina tovrstnih kapacitet v občini 0,13 m² na prebivalca, v mestu Ilirska Bistrica pa celo 0,20 m² na prebivalca (v Sloveniji 0,10 m² na prebivalca). Po prodajnih površinah na prebivalca za tekstil, kratko in pleteno blago ter konfekcijo je občina Ilirska Bistrica na 7. mestu v Sloveniji, po prometu s tem blagom pa na 9. mestu izmed 60. občin.

Čeprav je bilo vloženega veliko truda in so bila vložena vsa razpoložljiva finančna sredstva, tudi na račun odrekovanja večjim osebnim dohodkom za posodobitev dejavnosti, se kolektiv zaveda, da ga v prihodnje čaka še veliko naporov pri posodabljanju in prilagajanju kapacitet in ponudbe svojih dejavnosti potrebam potrošnikov, predvsem na področju ponudbe nekaterih vrst neprehrambenega blaga.

V prepričanju da bo naša družba pravočasno uvidela, v kako težkem položaju se danes nahaja trgovinska dejavnost in temu ustrezno ukrepala, bo kolektiv „Emona-Illirija“ lahko prispeval tudi v bodoče, sporazumno z organiziranimi potrošniki, k vsklajeni ponudbi z optimalnim razvojem maloprodajne mreže.

K. P.

TRINAJSTI JULIJ — DAN ŠOFERJEV IN AVTOMEHNIKOV

Uniformirani člani združenja s prapori

Verjetno ne vedo vsi naši občani, da obstaja v naši občini zelo številna in močna organizacija, ki povezuje v glavnem poklicne voznike in avtomehanike kakor tudi ostale udeležence cestnega prometa.

Eden glavnih ciljev ZŠAM je skrb za delovne pogoje njenih članov. ZŠAM je bila med prvimi v Jugoslaviji, ki se je potegovala in priporila benificiran staž za poklicne voznike težkih tovornjakov.

Uspešno sodeluje in se vključuje v razprave o cestno prometnih predpisih ter nudi zakonodajalcem pomoč s svojimi nasveti. Zavzema se za boljše delovne

pogoje avtomehnikov, saj je od njihovega dela in vestnosti odvisna varnost nas vseh.

Združenje šoferjev in avtomehnikov v SRS šteje približno 17.000 članov, ki so organizirani v 65 osnovnih organizacij, povezanih v 13 regij. Naše združenje šteje okrog 400 članov. Naj še navedem, da je v Ilirski Bistrici ta organizacija po večletnem premoru zaživela šele leta 1979, ko je bil ustanovni občni zbor. Ustanovnega občnega zbora so se udeležili predstavniki republiškega združenja in regije kakor vsi vidni družbenopolitični delavci občine. Da niso bile izrečene le obljube v prazno smo dokazali z dokaj aktivnim delovanjem društva v minulemu letu. Izvršni odbor se skoraj redno sestaja, a vsi člani aktivno sodelujejo. Sodelovali smo pri organizaciji šolskega tekmovanja „Kaj veš o prometu“ lansko leto v Knežaku, a letos smo bili skupno z AMD pokrovitelj občinskega tekmovanja v Pregarju.

Poudariti je potrebno sodelovanje med AMD, SPV in ZŠAM. Organizirali smo skupno že več akcij, med drugim športno tekmovanje v čas dnevu šoferjev in avtomehnikov — 13. juliju. Marca meseca letos smo skupno organizirali predavanja o novem temeljnem zakonu o cestnem prometu. Predavanje je izredno uspelo. Delovna organizacija Transport nam je nabavila 10 uniform, v katerih smo se udeležili 8. mednarodnega kongresa združenja šoferjev in avtomehnikov v Celju. Lansko leto smo po 16 letih presenetili občane s povorko ob dnevu ZŠAM, 13. juliju. To lepo tradicijo nameravamo še naprej negovati in letos bomo ponovno priredili športna tekmovanja in povorko ob udeležbi vseh organizacij v občini. Kar

je 13. julij v ponedeljek, se praznovanje prenese na soboto, 11. julija.

Pohvaliti je treba delovno organizacijo Transport II. Bistrica za nesebično moralno in finančno pomoč, kajti brez te pomoči bi bili prikrajšani za marsikaj. Ravno tako smo naleteli na razumevanje pri vseh DO v

Ilirski Bistrici, saj smo sedaj ravno v akciji za nabavo novih uniform, ki jih bodo za svoje člane finansirale DO.

Združenje nima svojih prostorov, pa nam je AMD odstopilo brezplačno prostor v svoji zgradbi.

Jenko Jadran

Šport od tu in tam

STRELSTVO — V okviru jugoslovanskih pionirskih iger je bilo izvedeno republiško pionirsko strelsko prvenstvo. Nastopilo je 13 občinskih ekip. Velik uspeh je dosegla ekipa II. Bistrice, ki je zasedla 1. mesto s 509 krogi pred Kočevjem s 504 krogi in drugimi.

V zmagovalni ekipi so nastopili ponirji Kapelj, Nekić in Rink. Med posamezniki je bil najboljši Bistričan Kapelj, ki je dosegel 2. mesto s 172 krogi.

NOGOMET — V letošnjih delavskih športnih igrah je v nogometu sodelovalo 12 ekip. Prvo mesto je osvojila ekipa Plame iz Podgrada, drugo mesto pa Primorje.

NOGOMET — V začetku meseca junija je bil v našem mestu nogometni turnir, ki so se ga udeležile ekipe VOZILA — GORICA iz Nove Gorice, SLOŽNI

iz Ajdovščine, BRANIK iz Šmarij in domači TRANSPORT. V zelo izenačenih tekmah je v borbi za 1. mesto šele po streljanju enajstmetrovk zmagala ekipa BRANIK iz Šmarij pred domačim Transportom.

NOGOMET — Kadeti NK Transport so se kot zmagovalci MNZ Koper udeležili turnirja v Kranju. Prikazali so dopadljivo igro, vendar v borbi s fizično mnogo bolj pripravljenimi ekipami iz Nove Gorice in Kranja niso uspeli. Ne glede na to so dosegli velik uspeh že z uvrstitvijo v zaključno republiško tekmovanje.

NOGOMET — Tekmovanje v občinski nogometni ligi se bliža koncu. Trenutno vodi ekipa CICIBAN iz Jelšan, tesno za njo pa so ekipe Pasjaka, Primorja, Kosez in Zabič.

KOŠARKARSKA LIGA KADETOV IN MLADINCEV

V organizaciji Notranjske košarkarske zveze poteka košarkarska liga kadetov in mladincev po dvokrožnem sistemu. V tekmovanju sodelujejo klubi z južnoprimorskega in notranjskega področja. To tekmovanje poteka že tretje leto. V lanskem letu so kadeti KK Lesonit osvojili drugo mesto, ko so v odločilni tretji tekmi izgubili s Koprom in tako zapravili uvrstitev v slovensko kadetsko košarkarsko ligo. Mladinci pa so bili nekoliko slabši in so zasedli peto mesto.

Po prvi polovici letošnjega tekmovanja pa kadeti prepričljivo vodijo, saj so premagali vse svoje dosedanje nasprotnike, med njimi tudi svoje najhujše nasprotnike, KK Koper na njihovem igrišču. Če bodo s tako igro nadaljevali tudi v drugem delu prvenstva,

jim uvrstitev v slovensko ligo ne more uiti. Mladinci pa so precej slabše uvrščeni (na 5. mestu) zaradi problemov s treniranjem, pa tudi zaradi neresnosti nekaterih igralcev.

Obe ekipi vodi že več let trener Bradelj Rudi, ki ima za uspehe kadetov velike zasluge. Ob uspehih kadetske vrste KK Lesonit pa je potrebno opozoriti na že znane probleme glede ustrezne športne dvorane, saj se tudi kadetsko tekmovanje igra v dvoranah, tako da se bo treba verjetno tudi s kadetsko ekipo voziti na tekme v Podgrad, s čimer bo zelo oteženo treniranje ekipe.

SD

OSMI ZLET ZVEZE TABORNIKOV SLOVENIJE — V ILIRSKI BISTRICI

Odštevamo dneve od osmega zleta Zveze tabornikov. Pred nami je zlet, velik dogodek in bistrski taborniki lahko s ponosom rečemo: „8. zlet ZTS je v našem mestu, v Ilirski Bistrici.“ Kako lepo je to slišati! Da je zlet prav v Ilirski Bistrici, ni nobeno naključje, kajti prav naš odred je že nekaj let, lahko rečemo tudi celo desetletje, med najboljšimi v Sloveniji. O tem pričajo mnoga priznanja, plakete in pohvale.

Od zadnjega zleta ZTS, ki je bil na Muški Dobravi, so minila 4 leta. Letošnji osmi zlet, delovni praznik slovenskih tabornikov, bo od 1. — 7. julija v kraju

Koseze, kakšna 2 km od Ilirske Bistrice v smeri proti Reki.

Kot zmeraj, smo se tudi te velike naloge lotili z vsa resnostjo. Formirano je bilo starešinstvo zleta, štab zleta, določeni načelniki posameznih panog, določen program, skratka vse, kar je potrebno, da lahko „plateno mesto“ z več kot 1500 taborniki zaživi in nemoteno opravlja delo ter izvaja program.

Zlet je torej naš delovni praznik, potrditev dosežanj dela in vzpodbuda za novo, boljše in domiselnejše. Letos bo to seveda še posebej slovesen praznik, saj slavi organizacija tridesetletnico delovanja, ob svojem jubileju pa praznuje z vsemi Jugoslovani štiridesetletnico vstaje naših narodov in narodnosti, pa je obletnico ustanovitve osvobodilne fronte.

Z nestrpnostjo vsi pričakujemo ta taborniški praznik. Vsi se moramo nanj kar najbolje pripraviti, tudi občani Ilirske Bistrice, kajti vsi bomo gostitelji „platenega mesta Slovenije.“

Kako bomo tabornike iz vse Slovenije sprejeli in s kakšnimi vtisi in občutki bodo zapuščali naše mesto, je odvisno od vseh nas, Bistričanov.

TABORNIŠKI POZDRAV

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Na skupni prireditvi v domu JLA 22. maja so bile podeljene letošnje Kettejeve nagrade za delo v kulturi

in predstavljena je bila prva številka zbornika Bistriški zapisi.

Kettejeve nagrade so prejeli Maks Zadnik za obsežno publicistično delo zlasti iz zgodovine NOB v Brkinih, ki je dosegel svoj vrh s knjigo Istrski odred, Aleksander Ternovec za dolgoletno delo pevca in korepetitorja v pevskem zboru Dragotin Kette in za aktivno organizacijsko delo v kulturi ter Glasbena šola ob 30-letnici obstoja za pomemben prispevek h glasbeni kulturi in vzgoji.

Duštvo za krajevno zgodovino in kulturo je istega dne predstavilo prvo številko zbornika Bistriški zapisi, o katerih je spregovoril predsednik društva Franc Munih in zlasti poudaril pomen zbornika za predstavljanje naših krajev, ljudi in dosežkov v preteklosti in sedanjosti.

Oba pomembna kulturna dogodka je spremljal kulturni program, v katerem so sodelovale članica ljubljanske drame Jerica Mrzel z monodramo Jaz sem gospa Marika in deklški nonet iz Podgore pod vodstvom Kristjana Zidarja. Prireditve je povezovala Metka Penko, obrazložitve Kettejevih nagrad pa je brala Damjana Mavrič.

V petek, 12. junija je bila v Domu JLA odprta razstava slikarja Jožeta Šajna pod naslovom Pomlad, cvetje... Slikar je razstavil nad 20 olj z motivi cvetja in s pomladinimi motivi iz Brkinov.

bistriški zapisi

1

Ilirska Bistrica, 1980

KARATE KLUB „PARTIZAN“ ILIRSKA BISTRICA

Nikar ne mislite, da karateisti samo razbijamo z golimi rokami opeke, deske in drugo. Ljubitelji smo plemenitega športa, ki je že stoletja razvit v deželah daljnega vzhoda, v Aziji, že nekaj desetletij pa je poznan tudi pri nas v Evropi. To je zvrst športa, ki sloni predvsem na samoobrambni tehniki, pri kateri karateist razvija hitrost, gibčnost, iznajdljivost, sposobnost koncentracije in umirjenosti, moč in druge, za vsakega človeka pozitivne vrline. Karateist nevarnih udarcev ne sme uporabljati, tudi če ga napade nasprotnik z nožem, palico ali drugim predmetom ali če ga napade več nasprotnikov. Seveda izurjen karateist. Izurjen karateist pa postane le tisti, ki uporno trenira več let.

Karate klub v Ilirski Bistrici deluje od leta 1976 in je eden najmlajših klubov tega športa v Sloveniji, pa kljub temu člani kluba dosegajo že dobre športne rezultate, tako dve drugi mesti posamično in eno drugo mesto ekipno na prvenstvu Primorske za pio-

nirje, eno četrto mesto v Sloveniji za člane, itd. Večin karateja se je v teh nekaj letih v našem klubu učilo preko 150 mladih, med njimi tudi nekaj nežnega spola. Sedaj je v klub vključenih preko 30 članov, pionirska sekcija, ki šteje 15 pionirjev in pionirk, pa pridno vadi za opravljanje izpitov za karate pasove.

Sedaj treniramo v Domu JLA dva do trikrat tedensko, naša želja pa je, da bi si pridobili lastne klubske prostore. Spoznali nas boste po belih kimonih, različno obarvanih pasovih pa tudi po discipliniranem vedenju v dvorani.

Na fotografiji vidite eno od skupin naših mlajših karateistov in karateistk, saj imam v skupini tudi predšolske malčke. Letos bo naš klub organizator prvenstva pionirjev Primorske v katah (to je prikaz namišljene borbe z nasprotnikom).

Ljubitelji plemenitega športa, pridružite se nam!

Š. V.

Predstavljajo se strelci

Začetki strelskega športa v naši občini segajo v leta kmalu po osvoboditvi. Točen datum nam ni znan zaradi izgubljenega arhiva, po pričevanju starejših članov pa sodimo, da so strelci aktivno delovali že pred letom 1953. Takrat so organizirali predvsem krajevna tekmovanja, pozneje pa so ustanovili že tudi strelske družine, kot so 4. JUNIJ, Jelšane, Brkini in druge. Do bolj organiziranega delovanja je prišlo po letu 1959. Iz tistih časov so na razpolago že zapisniki tekmovanj in aktivnosti, v tistem času pa so uredili tudi strelišče v Domu JLA. Kmalu pa je prišlo do nesporazuma med strelci in garnizonom JLA, posle-

dica pa je bila, da so zaprli strelišče. Tako je polagoma strelski šport odmiral. Ta premor je trajal vse do leta 1966, ko so se strelci ponovno organizirali in leta 1972 obnovili delo Občinske strelske zveze. Izdelani so bili programi razvoja strelskega športa, prvi kadri so bili poslani na strokovno usposabljanje, začelo se je novo obdobje tega priljubljenega športa. Predvideno je predvsem načrtno delo z mladimi in usposabljanje strokovnih kadrov. Kmalu se je pokazalo, da je bila takšna usmeritev pravilna. To dokazujejo rezultati, saj so pionirke leta 1974 zasedle na republiškem prvenstvu tretje mesto ekipno in drugo mesto posamezno.

Take ali podobne uvrstitve se vrstijo vsa leta v pionirskih ali članskih kategorijah. Posebno uspešni pa so bili v letošnji sezoni naši pionirji.

Ekipa v sestavi Rink Primož, Kapelj Vito in Nekič David je osvojila regijsko prvenstvo, republiško prvenstvo in šesto mesto na državnem prvenstvu, Rink Primož pa posamezno tretje mesto z enakim rezultatom kot prvouvrščeni. Poleg tega se je uvrščal na vseh ostalih tekmovanjih v regiji ali republiki v sam vrh.

Takšni rezultati so plod dela na novo izšolanih strokovnih kadrov, saj imamo v naši občinski strelski zvezi preko 15 inštruktorjev strelstva, občinskih sodnikov strelstva in 3 republiške sodnike. Pa tudi pogosti dela v novem Domu JLA so odlični, vzorno pa je tudi sodelovanje z upravo Doma. Tu smo si strelci leta 1980 uredili eno najsodobnejših avtomatskih zračnih strelšč v Sloveniji.

Ob vseh zavidljivih rezultatih pa imamo tudi mi svoje težave. Strokovnih kadrov nam še vedno primanjkuje, obstoječi kadri so preveč angažirani pri delovnih dolžnostih ter ne morejo nuditi polne pomoči pri delu, saj strelski šport zahteva veliko prostega časa in vloženega truda. Pa tudi strelšča za druga orožja nimamo. Najbolj pogrešamo strelšče za malokalibrsko orožje, za kar je pri članih dovolj interesa. S treningi v naravi (na svojo odgovornost) brez organiziranega dela ni moč doseči boljših rezultatov. Pričakujemo in upamo, da se nam bo tudi ta želja uresničila, saj so nam obljubili s premestitvijo kamnoloma na novo lokacijo prostor za ureditev 100 metrskega MK strelšča. Strelšče bi si seveda uredili sami.

Štemberger Jurij

Na kratko...

— tov. Sergej Kraigher, predsednik predsedstva SFRJ, je minuli mesec poslal zahvalno brzojavko Planinskemu društvu Il. Bistrica, ki mu je čestitalo ob izvolitvi.

— občani v Tavčarjevi ulici so s prostovoljnim delom pri urejanju javne razsvetljave dosegli novo pomembno zmago. Konec meseca aprila je zagorela luč tudi v tej ulici. Vrednost del, ki so jih opravili krajanji v tej ulici s prostovoljnim delom, je 9,5 milijona starih dinarjev.

— v Trnovski ulici so se občani aktivno vključili v akcijo za ureditev javne razsvetljave. Vsa zemeljska in gradbena dela so izvršili v manj kot mesecu dni. Vrednost prostovoljnega dela znaša 8,5 milijona starih din. Tudi izvajalci električnih del so se izkazali, saj je vsa ulica že opremljena s svetilkami. Te dni se začne

polaganje el. kabla na Šercerjevi ulici, kateri bo priključena tudi Trnovska.

— čiščenje struge reke Bistrice in Sušca bo letos v času od 21. — 28. julija. Nosilec akcije bo Območna vodna skupnost Koper. Vrednost del bo znašala 450.000 din, sredstva pa bodo prispevali Območna vodna skupnost Koper, KS Ilirska Bistrica in KGP Ilirska Bistrica. Pri delih bo ustrezno pomagala brigada tabornikov, ki bodo v tem času na VIII. zletu tabornikov v našem mestu.

— letos bomo v mestu asfaltirali le manjše površine. V začetku meseca julija bodo delavci Cestnega podjetja Koper polagali asfaltno prevleko v Sibiriji, pred osnovno šolo in zakrpali marsikatero kotanjo na naših cestah.

IZDAL:

Svet Krajevne skupnosti Ilirska Bistrica
Glasilo izhaja občasno

GLAVNI IN

ODGOVORNI UREDNIK: Danilo Gerk

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Blokar, Zdravko Brozina, Franc Munih, Nevenka Tomšič, Zmago Trebec, Vojko Čeligoj

FOTO: Anton Knafelc, Peter Nikolič

OBLIKOVALEC: Edvard Seles

NAKLADA: 1000 izvodov

TISK: Edvard Usenik, Kadišnikova 8, Ljubljana

Glasilo je po 7. točki 1. odstavka 36. člena Zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33/72) in mnenju Sekretariata za informacije SRS, št. 421-1/72, prosto plačila prometnega davka.

Zahvaljujemo se...

Občinski odbor Zveze združenj Borcev NOV Ilirska Bistrica in pododbor 1. tankovske brigade Ilirska Bistrica se ob tej priliki zahvaljujeta vsem organizacijam združenega dela in drugim dejavnikom na področju Krajevne skupnosti Ilirska Bistrica za finančno in materialno pomoč pri finasiranju programa za postavitev spominskega tanka na Hribu svobode v Ilirski Bistrici, 9. maja 1981.

Finančno in materialno pomoč so nudili TRANSPORT Ilirska Bistrica, LESONIT Ilirska Bistrica, TOK Ilirska Bistrica, KGP Ilirska Bistrica, HMEZAD TOZD KMETIJSTVO, Ilirska Bistrica, Krajevna skupnost Ilirska Bistrica, Skupščina občine Ilirska Bistrica.

Posebno zahvalo za pomoč pri izvedbi del in organizaciji proslave smo dolžni RATKOVIČ BOŠKLJ, polkovniku oklopne enote Vrhnika, ki nadaljuje tra-

dicije NOB 1. tankovske brigade, ĐURĐEVIĆ MIHAJLU, komandantu garnizona Ilirska Bistrica, MATIŠA STJEPANU, komandantu kasarne „4. julij“ Il. Bistrica, Osnovni šoli „Dragotin Kette“ Ilirska Bistrica, Občinski gasilski zvezi Ilirska Bistrica, Pevskemu zboru „Dragotin Kette“ Ilirska Bistrica, članom domicilnega pododbora 1. tankovske brigade, ki so z neumornim delom pri razvijanju tradicij in postavljanju simbolov iz NOB opravili nad 320 prostovoljnih delovnih ur ter v lastni režiji s svojimi prevoznimi sredstvi prevozili nad 450 km.

Vsem skupaj še enkrat lepa hvala!

Občinski odbor ZZB NOV in
pododbor 1. tankovske brigade
ILIRSKA BISTRICA

Tov. Jože VIČIČ, član domicilnega odbora 1. tankovske brigade, izroča spomenik — tank učencem OŠ „Dragotin Kette“.